

A személyi jövedelemadó törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók jövedelmének meghatározására és járulékfizetésére vonatkozó alapvető szabályok

I. A személyi jövedelemadó törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók jövedelmének meghatározására vonatkozó alapvető szabályok

1. Általános tudnivalók

A személyi jövedelemadóról szóló többször módosított 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: szja-törvény) 3. §-ának 17. pontja szerint egyéni vállalkozónak minősül:

a) az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény¹ szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő magánszemély, az említett nyilvántartásban rögzített tevékenysége(i) tekintetében;

b) a közjegyző a közjegyzőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét közjegyzői iroda tagjaként folytatja);

c) az önálló bírósági végrehajtó a bírósági végrehajtásról szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét végrehajtói iroda tagjaként folytatja);

d) az egyéni szabadalmi ügyvivő a szabadalmi ügyvivőkről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében;

e) az ügyvéd az ügyvédekről szóló törvényben meghatározott tevékenysége tekintetében (kivéve, amennyiben e tevékenységét ügyvédi iroda tagjaként vagy alkalmazott ügyvédként folytatja);

f) a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély e tevékenysége tekintetében;

(Az eva- törvény² hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók részére külön tájékoztató készült. Külön tájékoztató készült a járművek használatával, üzemeltetésével összefüggő költségek elszámolásáról.)

A jövedelem megállapítása

Az egyéni vállalkozó az szja-törvény rendelkezései szerint a jövedelmét – a törvényben is megjelölt feltételek figyelembevételével – kétféle módszer szerint állapíthatja meg.

Az első módszer a költségek tételes elszámolása alapján a vállalkozói jövedelem szerinti adózás, **a második** az átalányadózás.

¹ 2009. évi CXV. törvény

² 2002. évi XLIII. törvény

2. Vállalkozói személyi jövedelemadó³

A vállalkozói jövedelem szerinti adózást alkalmazó egyéni vállalkozó a vállalkozói tevékenységéből származó jövedelmét a vállalkozói bevételből az elismert és igazolt költségek levonásával állapítja meg.

2.1. Bevételek⁴

Egyéni vállalkozói bevételnek minősül különösen

- a tevékenység ellenértékeként, vagy ezek előlegeként kapott készpénz vagy jóváírt összeg, illetve bármilyen ezek helyett adott vagyoni érték;
- a tevékenységgel összefüggésben kapott kamat, kötbér, fogyasztói árkiegészítés;
- a tárgyi eszköz, nem anyagi javak, anyag, félkész termék eladási ára, vagy annak szokásos piaci értéke, ha ez utóbbi a több azzal, hogy a nem kizárólag üzleti célra használt ingó-, ingatlan-, vagyoni értékű jog értékesítésekor a kapott ellenérték után a törvény ingó-, illetve ingatlanértékesítésre, illetve a vagyoni jogértékesítésére vonatkozó adózási szabályokat kell alkalmazni;
- a vállalkozói tevékenység keretében előállított termékek, a nyújtott szolgáltatások forgalmi értéke, ha azt a vállalkozó saját célra felhasználja, vagy másnak részben vagy egészben ellenszolgáltatás nélkül átengedi, amennyiben az ezzel kapcsolatos kiadásokat bármely évben költségként elszámolta, kivéve ez alól, ha a terméket, a szolgáltatást az egyéni vállalkozó elemi károk, katasztrófák esetén közadakozás keretében nyújtja;
- a költségként elszámolt és utóbb visszatérített adó, társadalombiztosítási járulék, a biztosító szolgáltatása, ha a biztosítási díj költségként elszámolásra került;
- a 100 ezer forint feletti egyedi beszerzési értékű tárgyi eszköz korábban egy összegben költségként elszámolt beszerzési értékének a törvényben meghatározott hányada, ha az átadásra 3 éven belül ellenszolgáltatás nélkül került sor és az átadás nem tekinthető természetbeni juttatásnak.

Az önálló bírósági végrehajtó munkadíja és költségátalánya fejében kapott előleg a díjjegyzék elkészítésének időpontjától számít bevételnek.

Bevételnek minősül a támogatás összege is azzal, hogy a költségek fedezetére, vagy fejlesztési célból folyósított támogatásnak csak az a támogatás minősül, amelyet a magánszemély kizárólag a ténylegesen felmerült és igazolt kiadásainak a folyósítóval történő elszámolás ellenében kap. Ez utóbbi esetben a támogatás összegét csak akkor kell az egyéni vállalkozónak a bevételei között figyelembe vennie, amennyiben a támogatás célszerű felhasználásával kapcsolatos kiadásait a költségei között elszámolja.

³ Szja-törvény 49/B. §

⁴ Szja-törvény 4. és 10. számú melléklete.

Bevételt növelő tételek:⁵

- az adóalapot nem érintő bevételként nyilvántartott készletérték, ha az egyéni vállalkozó átalányadózást választott korábban, és visszatér a vállalkozói jövedelem szerinti adózásra;
- az átlagos állományi létszám csökkenése miatt figyelembe vett összeg;
- az eva törvény hatálya alá történő áttérés esetén az egyéni vállalkozót megillető azon ellenérték, amelyről kiállított számla, egyszerűsített számla szerinti teljesítési időpont megelőzi az eva adóalanyiság első adóévé;

A tevékenység megszüntetése esetén további bevételnek kell tekinteni:

- a megszűnéskor meglévő készletek leltár szerinti értékét;
- a 100 ezer, 2000. december 31-ét követő és 2006. január elsejét megelőző beszerzés esetén 50 ezer forint alatti tárgyi eszközök leltár szerinti értékét;
- a kizárólag jövedelemszerző tevékenységhez használt ingatlan használati vagy bérleti jogáról történő lemondás miatti ellenértéket;

Bevételt csökkentő kedvezmények:⁶

- a legalább 50 százalékban megváltozott munkaképességű alkalmazott foglalkoztatása esetén személyenként havonta az ilyen alkalmazottnak kifizetett bér, de legfeljebb a hónap első napján érvényes minimálbér;
- szakképző iskolai tanulóval kötött – jogszabályban meghatározott – tanulószövetség alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónapban a minimálbér 24 százaléka, illetve szakképző iskolával kötött megállapodás alapján folytatott gyakorlati képzés esetén minden megkezdett hónapban a minimálbér 12 százaléka (a minimálbér összege 2010. január 1-jén 73 500 forint);
- sikeres szakmai vizsgát tett, volt szakképző iskolai tanuló folyamatos továbbfoglalkoztatása, valamint a törvényi feltételeknek megfelelő korábban munkanélküli személy, továbbá a szabadulást követő 6 hónapon belül felvett szabadságvesztésből szabaduló személy, illetve a pártfogó felügyelet hatálya alatt álló személy alkalmazottként történő foglalkoztatási ideje alatt, de legfeljebb 12 hónapon át befizetett társadalombiztosítási járulék összege;
- az egyéni vállalkozó saját tevékenységi körében végzett alap kutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés folytatása érdekében felmerült költségként elszámolt összeg, vagy választás alapján, ha a kiadás elszámolása beruházásként történt, akkor az értékcsökkenés címén elszámolt összeg, feltéve mindkét esetben, hogy e kiadások forrása nem támogatás és nem közvetlenül vagy közvetve társasági adóalanytól, egyéni vállalkozótól vásárolt K+F szolgáltatás ellenértéke volt; a felsőoktatási intézményben vagy a Magyar Tudományos Akadémia által alapított, vagy általuk közösen alapított kutatóintézetben, kutatóhelyen (ideértve az

⁵ Szja-törvény 49/B. § (4)-(5) bekezdés, eva-törvény 17. § (1) bekezdés.

⁶ Szja-törvény 49/B. § (6) bekezdés.

Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államnak a megfelelő szervezetét is) és az egyéni vállalkozó által írásban kötött szerződés alapján az egyéni vállalkozó tevékenységi körében közösen végzett alapkutatás, alkalmazott kutatás vagy kísérleti fejlesztés esetén az előzőekben meghatározott összeg háromszorosa, de legfeljebb 50 millió forint azzal, hogy az utóbbi esetben a bevételt csökkentő összeg „*de minimis*” támogatásnak minősül;

- a 250 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó esetében a beruházáshoz kapcsolódó, évente legfeljebb 30 millió forintot meg nem haladó kisvállalkozói kedvezmény alapjául szolgáló beruházás; A kisvállalkozói kedvezmény címén levont összeg és az alkalmazott adókulcs szorzata (10/19 százalék), amennyiben a beruházás **elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál**, akkor az az **1857/2006/EK** rendeletben foglalt támogatásként vehető igénybe, minden más esetben - az egyéni vállalkozó választása szerint - „*de minimis*” támogatásnak, vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti (**csoporthmentességi**) támogatásnak minősül;⁷ A vállalkozási tevékenységet közvetlenül szolgáló, kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek minősül a korábban még használatba nem vett személygépkocsi is,
 1. feltéve, hogy a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítése esetén az egyéni vállalkozó az adott személygépkocsi után az érvényesítést követő négy adóévben - legfeljebb azonban a 49/B. § (14) bekezdés *a*), *d*) és *e*) pontjában szabályozott esetek bármelyikének bekövetkeztéig -, cégautó adót fizet,
 2. ha a személygépkocsi-bérbeadó vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó tevékenységének tárgyát, illetve eszközét képezi, azt más célra részben sem használja, és ezt üzleti nyilvántartásai egyértelműen alátámasztják;
- az adóbevallásban tájékoztató adatként feltüntetett fejlesztési célra nyilvántartásba vett összeg (ide nem értve a 10 százalék adókulcs alkalmazása miatt nyilvántartásba vett összeget), mely az adóévben elszámolt vállalkozói bevételnek és a vállalkozói költségek különbözetének 50 százaléka, de legfeljebb adóévenként 500 millió forint lehet;⁸
- az adóév első napján, illetőleg az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének napján az öt főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató egyéni vállalkozó esetében – az átlagos állományi létszám alapulvételével – a létszámnövekményre tekintettel levonható összeg, feltéve, ha az adóév utolsó napján nincs az állami és az önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótervezése az adózónak.⁹

⁷ Sza-törvény 49/B. § (6) bekezdés d) pont, (12)-(13) bekezdés.

⁸ Sza-törvény 49/B. § (6) bekezdés f) pont.

⁹ Sza-törvény 49/B. §(6) bekezdés g) pont.

Változás a 2010. évtől, hogy a helyi iparűzési adó címén megfizetett összeg nem csökkenti a bevételt.

2. 2. Költségek

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói adóalap kiszámításkor főszabályként az szájtörvény 4. és 11. számú mellékletében foglalt rendelkezések alapján számolhat el költséget. A kiadás igazolására csak az áfatörvényben meghatározott bizonylat felel meg abban az esetben, ha a vállalkozó olyan terméket, szolgáltatást vásárol, amelynek az eladója bármely oknál fogva ezek átadására kötelezett.

Általános szabály, hogy költségként csak a ténylegesen felmerült és szabályszerűen bizonylatolt olyan kiadás számolható el, amely a bevétel megszerzése, a jövedelemszerző tevékenység folytatása érdekében merült fel az adóévben. Az elszámolható kiadások körében az általánostól eltérő szabály vonatkozik az értékcsökkenési leírás alá vont tárgyi eszközökre és a nem anyagi javakra. A kezdő vállalkozó az első adóévben költségként számolhatja el a tevékenység megkezdését megelőző 3 évben felmerült, a tevékenység megkezdésével és gyakorlásával összefüggő kiadásait, ha azokat korábban költségként nem számolta el, illetőleg elkezdheti az értékcsökkenési leírást a nem anyagi javak és a tárgyi eszközök után.

2.2.1. Jellemzően előforduló költségek

Költségnek minősül többek között:

- az anyag- és árubeszerzésre, szállításra fordított kiadás, az adott előleg;
- a kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszközök, nem anyagi javak beszerzési, előállítási költsége, ha azok egyedi értéke nem több 100 ezer forintnál;
- az alkalmazott munkabére és az azt terhelő társadalombiztosítási járulék, a 16. életévét betöltött segítő családtag részére adható juttatás és annak közterhe;
- az olyan biztosítási díj, amelynek biztosítottja az alkalmazott;
- az alkalmazott javára az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba fizetett munkáltatói hozzájárulás, az alkalmazottnak nyújtott természetbeni juttatással összefüggő kiadás és annak közterhei;
- a megfizetett cégautó adó;
- a tevékenységgel összefüggő biztosítási díj;
- a pénzüintézettől felvett üzleti hitelre fizetett kamat, kivéve azt a kamatot, amely a tárgyi eszköz beszerzési árának részét képezi;
- a tevékenység folytatásával összefüggő illeték, vám- és perköltség (kivéve, ha az a tárgyi eszköz beszerzési árának részét képezi);
- a tevékenység gyakorlásával összefüggésben felmerült utazási- és szállásköltség;

- a nem megállapodás alapján befizetett saját társadalombiztosítási járulék, egészségügyi szolgáltatási járulék;
- a telefon, a rádiótelefon beszerzési és beszerelési költsége (a lakásban lévő telephely esetében a telefon beszerzésére és beszerelésére eső kiadásoknak csak az 50 százaléka minősül költségnek);
- a tevékenységhez szükséges munkaruha közül az, amelyet az szja-törvény az adómentesen adható munkaruhák között nevesít;
- azoknak az igazolt kiadásoknak a tevékenységgel arányos része, amelyek nem kizárólag a jövedelemszerző tevékenységgel összefüggésben (pl. a lakástól műszakilag el nem különülő iroda, műhely fűtése, világítása, a telefonköltség) merülnek fel;
- az internet használat díjának a 100 százaléka azzal, ha a lakás és a telephely nem különül el, akkor a díj 50 százaléka az elismert költség;
- az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos érdekképviselői szervek fenntartásához igazoltan befizetett tagdíj, hozzájárulás;
- az úthasználat díja az úthasználatra jogosultság időszakában a díjköteles útszakaszon történt üzleti célú futásteljesítmény arányában;
- külföldre történő hivatali, üzleti utazás esetén az egyéni vállalkozó sem számolhatja el a költségei között a kormányrendelet szerinti napidíj összegét és az alkalmazottjai esetében a napidíj összege a munkabér része lesz; **Nem vonatkozik ez a szabály a nemzetközi áru fuvarozásban, személyszállításban szolgáltatást végző gépkocsivezetőkre és árukísérőkre.**¹⁰
- a képzéssel összefüggő kiadásokat az egyéni vállalkozó a költségei között elszámolhatja az azzal összefüggésben megfizetett közterhekkel együtt, amennyiben az más magánszemély képzése érdekében merült fel, vagy ha az a saját – a vállalkozási tevékenység folytatásához szükséges – szakismeretének megszerzése érdekében merült fel, ide nem értve az iskolarendszerű képzéssel összefüggő kiadást;
- a vállalkozói kivét; A vállalkozói kivét összege olyan önálló tevékenységből származó, az összevont adóalapba tartozó jövedelemnek tekintendő, amellyel szemben költség, költséghányad vagy más levonás nem számolható el. A vállalkozói kivét nagyságát az egyéni vállalkozó dönti el.

A vállalkozói kivét összege az összevont adóalapba tartozó jövedelmek körébe tartozik, melyeket a „bruttósítás” szabályai szerint 27 százalékkal kell kiegészíteni az összevont adóalap megállapításakor.

¹⁰ Szja-törvény 3. számú melléklet II. 7. pont, 11. számú melléklet I. 19-20.,23. pontok.

Az előző felsorolás természetesen nem teljeskörű, felmerülhetnek még olyan kiadások, amelyek költségként elszámolhatók. A részletesebb felsorolást és a költségelszámolás itt nem említett feltételeit az szja-törvény 11. számú melléklete tartalmazza.

2. 2. 2. Az értékcsökkenési leírás

Az egyéni vállalkozó a saját tulajdonában lévő, kizárólag a vállalkozói tevékenységéhez használt tárgyi eszközeinek, nem anyagi javainak beszerzési költségét értékcsökkenési leírás keretében számolhatja el. Több tevékenységhez használt tárgyi eszköz esetében választhat, hogy melyik tevékenységének bevételével szemben számolja el az szja-törvény 11. számú melléklet rendelkezései szerint érvényesíthető költséget. A költség (az értékcsökkenési leírás a teljes leírásig) nem osztható meg a különböző tevékenységek bevételei között. A nem anyagi javak és tárgyi eszközök értékcsökkenési leírásakor az szja-törvényben meghatározott szabályokat és leírási kulcsokat kell alkalmazni. Az értékcsökkenési leírás alapja a beruházási költség azzal, hogy az általános szabályok szerint adózó áfaalanynál az áfa nélküli, másoknál az áfával növelt beszerzési árat kell figyelembe venni. A saját előállítású tárgyi eszköz esetén a beszerzési ár az anyagköltség és a mások által végzett munka számlával igazolt ellenértéke. A tárgyi eszköz beszerzéséhez egyedileg kapcsolódó járulékos költség (szállítási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, valamint a beszerzéssel összefüggő közvetítői költségek, a bizományosi díj, a vám, az adók – áfaalanynál az áfa kivételével –, az illeték stb.) a beszerzési ár részét képezik.

Az épület, építmény beszerzési áráként az szja-törvény ingatlanszerzésre fordított összegre vonatkozó meghatározását kell irányadónak tekinteni. Az értéknövelő beruházásra fordított kiadás választás szerint értékcsökkenési leírás útján vagy egyösszegben számolható el a költségek között.

Amennyiben a tárgyi eszközök vagy nem anyagi javak beszerzésére év közben került sor, akkor - általános szabály szerint - az értékcsökkenési leírás összegét napi időarányosítással, a beszerzés időpontjától lehet elszámolni.

A kétszázezer forint egyedi beszerzési, előállítási értéket meg nem haladó, valamint a 33 százalékos norma alá besorolt tárgyi eszközök (pl. számítógép) beszerzési ára két év alatt 50-50 százaléokban számolható el, tehát az évközi beszerzés miatti időarányosítással nem kell számolni. A 14,5 százalékos leírási kulcs alá sorolt, korábban még használatba nem vett tárgyi eszközökre szintén 50 százalékos értékcsökkenés alkalmazható, továbbá ugyanez érvényes a kizárólag film és videó-gyártást szolgáló gépek és berendezések esetén is. A többi tárgyi eszköz évközi üzembe helyezése esetén figyelembe kell venni a napi időarányosítás szabályát is.

Tárgyi eszközök, nem anyagi javak 1996. december 31-ét követő részletfizetéssel történő vásárlása esetén – amennyiben a szerződés szerint az egyéni vállalkozó legkésőbb az utolsó részlet törlesztésével, vagy azt követően egy meghatározott időtartamon belül tulajdonossá válik – az egyéni vállalkozó a tárgyi eszközök, nem anyagi javak beszerzési árának egészére alkalmazhatja az szja-törvény szerinti értékcsökkenési leírást függetlenül a vételár kiegyenlítésének módjától. A részletfizetéshez kapcsolódó kamat nem része a beszerzési árnak, az a kifizetés évében költségként elszámolható.

Amennyiben az egyéni vállalkozó az előzőek szerinti módon adja el tárgyi eszközét, nem anyagi javait, akkor adóévi bevételként az adott évben e címen kapott törlesztő részlet összegét kell figyelembe vennie.

A **személygépkocsi beszerzési ára** csak akkor számolható el a kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszközökre vonatkozó szabályok szerint, ha az kizárólag üzemi célú járműnek minősül. Kizárólag üzleti célt szolgáló személygépkocsi csak a személygépkocsi-bérbeadó, vagy személyszállító tevékenységet folytató egyéni vállalkozó olyan személygépkocsija lehet amely a tevékenység tárgyát, illetve eszközét képezi, amennyiben azt az egyéni vállalkozó más célra nem használja és üzleti nyilvántartása ezt egyértelműen alátámasztja.

A személygépkocsi beszerzési árának elszámolását folytathatja a cégautóadó megfizetése mellett az az egyéni vállalkozó, aki azt 2009. január 31-éig megkezdte. Amennyiben az egyéni vállalkozó az értékcsökkenés leírást e rendelkezés alapján és a 2009. január 31-ét követő időszak vonatkozásában folytatja és kizárólag emiatt a 2009. január 31-ét követő időszakra cégautóadó-fizetési kötelezettsége keletkezik, akkor a 2009. február 1. és 2009. december 31. közötti időszakra eső cégautóadó-bevallási és cégautóadó-fizetési kötelezettségét a 2010. első negyedévi cégautóadó-kötelezettség bevallásával egyidejűleg – az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényben (a továbbiakban: Art.) szabályozott jogkövetkezményektől mentesen – teljesítheti.

A **hátrányos térségben** üzembe helyezett tárgyi eszközök beszerzési ára a – személygépkocsi kivételével – egyösszegben számolható el. Ilyen esetben a beszerzési ár 1 százaléka, járművek esetében a beszerzési ár 3 százaléka, ha a beruházás elsődleges mezőgazdasági termelést szolgál, akkor ez a kedvezmény az EK-szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról szóló 1857/2006/EK rendeletben foglalt támogatásnak minősül.

Minden más esetben a beruházás az egyéni vállalkozó választása szerint az adóévben igénybe vett csekély összegű (de minimis) támogatásnak vagy a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak (**csoporthmentességi**) minősül.

Különös szabály vonatkozik a nem kizárólag üzemi (üzleti) célt szolgáló tárgyi eszközökre. Ezen tárgyi eszközök után általában számolható el értékcsökkenés egyszer, a használatbavétel évében. Az átalány összege nem lehet több az éves bevétel 1 százalékánál még akkor sem, ha egy adóévben több ilyen vegyes hasznosítású tárgyi eszköz kerül használatbavételre. Az 1 százalék korláton belül is érvényes az a szabály, hogy az átalány nem lehet magasabb, mint ezen tárgyi eszközök nyilvántartási értékének 50 százaléka.

Ezen felül az éves bevétel 1 százaléka, de legfeljebb egy személygépkocsi beszerzési árának 10 százaléka a használatbavétel évében átalány-értékcsökkenés címén elszámolható.

2. 2. 3. Költségként el nem számolható kiadások különösen¹¹

Nem érvényesíthető a költségek között a személyi jövedelemadó (ideértve a vállalkozói személyi jövedelemadót és a vállalkozói osztalékalap utáni adót is), a saját nyugdíj és egészségbiztosítási járulék, illetőleg a magánnyugdíj-pénztárba nem megállapodás alapján és nem kiegészítésként fizetett saját tagdíj.

2. 2. 4. Veszteségelhatárolás¹²

Az egyéni vállalkozónak lehetősége van arra, hogy a bevételt meghaladó költségeket (a továbbiakban: elhatárolt veszteség) a következő évek egyéni vállalkozásból származó bevételeivel szemben számolja el. Az adóév elhatárolt veszteségét a korábbi évekről áthozott elhatárolt veszteség figyelembevétel nélkül kell megállapítani. Az elhatárolt veszteségek levonásánál a korábbi évekről áthozott veszteségeket kell először figyelembe venni.

A veszteség elhatárolásához a továbbiakban senkinek nem kell engedélyt kérnie az adóhatóságtól, amennyiben a veszteség a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének betartásával keletkezett.

Az elhatárolt veszteséget az egyéni vállalkozó bármely későbbi adóév (de legkésőbb az egyéni vállalkozói tevékenység megszüntetésének adóéve) vállalkozói jövedelmével (ideértve az önellenőrzés, adóellenőrzés során feltárt jövedelmet is) szemben - döntése szerinti megosztásban - elszámolhatja. Az egyéni vállalkozó tevékenységének időszaka alatt elhatárolt veszteséget özvegye vagy örököse az egyéni vállalkozóra irányadó rendelkezések szerint számolhatja el, ha az elhunyt magánszemély tevékenységét folytatja, feltéve, hogy a tevékenység folytatásának szándékát három hónapon belül bejelentette az adóhatóságnak.

2. 3. A vállalkozói adóalap és a minimum jövedelem, valamint a jövedelem utáni adó megállapítása¹³

¹¹ Szja-törvény 11. számú mellékletének IV. pontja.

¹² Szja-törvény 49/B. § (7) bekezdés.

¹³ Szja-törvény 49/B. § (8) bekezdés.

A vállalkozói adóalapot a tárgyévi vállalkozói jövedelem, valamint a korábbi évekről áthozott és a tárgyévi jövedelemmel szemben érvényesített veszteség figyelembevételével kell megállapítani. Vállalkozói jövedelemnek az ismertetett növelő és csökkentő tételekkel módosított bevétel és elszámolható költségek különbözete tekinthető.

A vállalkozói jövedelemadó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozónak a vállalkozói személyi jövedelemadó fizetési kötelezettsége kiszámítása előtt meg kell állapítania, hogy a tárgyévi egyéni vállalkozásból származó jövedelme alapulvételével kiszámított vállalkozói adóalap összege elérte-e a jövedelem-minimumot.

Jövedelem-minimumnak a tárgyévi adóalapba beszámító bevételnek az adóévben az eladásra beszerzett áruk beszerzési értékével és az eladott közvetített szolgáltatások értékével csökkentett részének 2 százalékát kell tekinteni.

szja-törvény 49/B. §		
(1)–(7) bekezdés	(1)–(5) bekezdés	(23) bekezdés
+ Bevétel	+ Bevétel	+ Bevétel
+ növelő tételek	+ növelő tételek	– eladásra beszerzett áruk értéke
– csökkentő tételek		
– költségek	– költségek	– eladott közvetített szolgáltatások értéke
– veszteség		
Vállalkozói adóalap	Hasonlítási alap	az összeg 2%-a = Jövedelem minimum

1. Amennyiben a hasonlítási alap nagyobb a jövedelem minimumnál, akkor az (1)-(7) bekezdés alapján meghatározott vállalkozói adóalap után kell adózni.
2. Amennyiben a hasonlítási alap kisebb, mint a jövedelem minimum, akkor a jövedelem minimum után kell adózni, amennyiben adózó nem él nyilatkozattételi jogával.

Nem kell alkalmazni a jövedelem-minimumra vonatkozó rendelkezéseket

- az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének évére és az azt követő adóévre, amennyiben a tevékenység megkezdését megelőző 36 hónapban a magánszemély egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytatott;
- a magánszemély egyéni vállalkozói tevékenységi körét érintően elemi kár következett be az adóévben és/vagy a megelőző adóévben.

Amennyiben az egyéni vállalkozó külföldön is rendelkezik telephellyel, és a nemzetközi szerződés alapján a külföldi telephelyhez kapcsolódó jövedelem külföldön adóztatható, akkor a vállalkozói jövedelmet úgy kell módosítani, hogy az a külföldön adóztatható jövedelmet ne tartalmazza (a külföldön adóztatható jövedelemmel a vállalkozói jövedelmet csökkenteni kell).

Részletes szabályok határozzák meg, hogyan kell az egyéni vállalkozónak a vállalkozói adóalapját, adóját megállapítani, ha külföldön is van telephelye.

Ennek lényege az, hogy a bevételeket, a bevételt csökkentő és növelő tételeket, kedvezményeket telephelyenként kell figyelembe venni aszerint, hogy a külföldi telephelynél vagy a belföldinél merültek fel. Az olyan tételeket, amelyek esetében nem lehet egyértelműen megállapítani a telephelyi kötődést, a bevételek arányában kell a külföldi-belföldi telephelyek között megosztani. Ugyanez vonatkozik a vállalkozói kivételre is.

A szabályokra figyelemmel kell lenni akkor is, ha az egyéni vállalkozó a jövedelem-minimum szabályai szerint adózik.

A vállalkozói adóalap után a személyi jövedelemadó általános mértéke **19 százalék**, amely a törvényi feltételek teljesülése esetén a kisvállalkozói adókedvezményel csökkenthető.

A kisvállalkozói adókedvezmény címén legfeljebb a vállalkozói személyi jövedelemadó 70 százaléka vonható le. További levonást jelent a külföldön igazoltan megfizetett adó 90 százaléka – ha nemzetközi egyezmény másként nem rendelkezik –, azonban ez a levonás nem lehet több mint a külföldön (is) adóztatott jövedelemre jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó.

A vállalkozói személyi jövedelemadót növelni kell a kisvállalkozói kedvezmény érvényesítését követő négy éven belül, amennyiben a törvény által előírt feltételek nem teljesülnek. Ebben az esetben az ezen a címen levont bevétel kétszerese után a kedvezmény érvényesítésének évben hatályos rendelkezések szerinti adó mértékével kell a vállalkozói személyi jövedelemadót növelni.

Vállalkozói személyi jövedelemadót és vállalkozói osztalékalap utáni adót kell fizetni a fejlesztési tartalékként nyilvántartott és bevételt csökkentő tételként figyelembe vett azon összeg után is, amelyet cél szerint és határidőben nem költ el az egyéni vállalkozó. A fejlesztési tartalékból cél szerint elköltött összeget elszámolt értékcsökkenési leírásnak kell tekinteni.

A fejlesztési tartalék címén nyilvántartott összeg célszerű felhasználására nyitva álló határidő 2 évvel meghosszabbodik.

2.4. Az 50 milliós szabály alkalmazása¹⁴

A vállalkozói adóalap 50 millió forintot meg nem haladó része után a feltételek megléte esetén a vállalkozói személyi jövedelemadó mértéke 10 százalék. (A 10 százalék adókulcsot nem célszerű alkalmazni olyan esetben, ha az adózó már előre tudja, hogy a „megtakarított” adó összegét a szja-törvényben megjelölt célok szerint nem tudja, vagy nem akarja elkölteni.)

A 10 százalék adókulcs akkor alkalmazható, ha:

- az szja-törvény 13. sz. mellékletében szabályozott kisvállalkozások adókedvezményét (a fejlesztési hitel kamatkedvezményét) az egyéni vállalkozó nem veszi igénybe;
- az adóévben legalább **egy fő** a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma azzal, hogy az egyéni vállalkozó – kivéve, ha kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül – önmagát is figyelembe veheti az átlagos állományi létszám meghatározásánál;
- Az átlagos állományi létszám meghatározásánál az szja-törvény 49/B. § (19) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy a számításnál figyelmen kívül kell hagyni azt a munkavállalót, aki az egyéni vállalkozónál történő alkalmazását megelőzően az egyéni vállalkozóval a társasági adóról és osztalékadóról szóló törvény szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő más személynél munkaviszonyban, munkaviszony jellegű jogviszonyban, továbbá személyesen közreműködő tagsági jogviszonyban végzett munkát.
- a vállalkozói adóalap elérte az adóévben és/vagy a megelőző adóévben a **jövedelem-minimumot**, vagyis az eladásra beszerzett áruk és az eladott közvetített szolgáltatás értékét nem tartalmazó vállalkozói bevétel 2 százalékát. Ez a feltétel azzal is teljesíthető, ha az egyéni vállalkozó – választási lehetőségével élve – az adóbevallásában legalább a jövedelem-minimumot tekinti adóalapnak. Amennyiben az adóévet megelőző évben a magánszemély még nem volt egyéni vállalkozó, csak az adóévre vonatkozik ez a feltétel.

Nem kell a jövedelem-(nyereség)minimumra vonatkozó szabályoknak akkor sem megfelelni a 10 százalék adókulcs alkalmazásául megjelölt feltételek vizsgálatakor, ha az egyéni vállalkozó

- a) a tevékenység megkezdése (újrakezdése) évében és az azt követő évben, ha az azt megelőző 36 hónapban a magánszemély egyéni vállalkozói tevékenységet nem folytatott (ideértve azt az esetet is, ha ebben az időszakban nem volt bevétele) vagy
- b) ha az egyéni vállalkozót az adóévben vagy a megelőző adóévben elemi kár sújtotta.

¹⁴ Szja-törvény 49/B. § (10) bekezdés.

- az egyéni vállalkozó a rendezett munkaügyi kapcsolatok követelményének megfelel (1992. évi XXXVIII. tv.15. §);
- az egyéni vállalkozónak az adóévben legalább az adóévi átlagos állományi létszám és a **minimálbér évesített összegének szorzata kétszeresét** kitevő járulékalapra vall nyugdíj- és egészségbiztosítási járulékot azzal, hogy az említett szorzatot csak egyszeresen kell számítani annak az egyéni vállalkozónak, akinek a székhelye a jogszabályban megnevezett leghátrányosabb térségek, települések valamelyikében van.¹⁵ (A minimálbér évesített összegét az adóév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének 12-szeres szorzataként kell kiszámítani, ha az egyéni vállalkozó jogállása az adóév egészében fennállt. Az előbbi összeg 365-öd részének és az adóévben fennálló tevékenység naptári napjainak a szorzatát kell figyelembe venni, ha az egyéni vállalkozó a tevékenységét az adóévben kezdte meg vagy szüntette meg).

A felsorolt feltételeknek együttesen kell megfelelni. Ebben az esetben az egyéni vállalkozó az adóalapjának az 50 millió forintot meg nem haladó részére 10 százalék adót fizethet, és csak a meghaladó részére kell 19 százalék adót fizetnie.

A 10 százalék adómértékkel adózó vállalkozói adóalap 9 százaléka (nyilvántartott adókülönbözet) a 10 százalék adómértéket tartalmazó adóbevallás benyújtásának adóévében az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések alkalmazásában az adóévben igénybe vett csekély összegű (**de minimis**) támogatásnak minősül, vagy, ha az egyéni vállalkozó **a nála maradó összeget** kizárólag **beruházásra, felújításra** vagy az előbbieik céljára felvett **hitel törlesztésére** kívánja fordítani, választhat, hogy a nyilvántartott összeget a kis- és közép vállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti **(csoportmentességi)** támogatásnak tekinti. Az erre vonatkozó döntés utóbb nem módosítható.

Az elsődleges mezőgazdasági termelést is végző egyéni vállalkozónál maradó összeg, ha azt kizárólag beruházásra, felújításra vagy az előzőek céljára felvett hitel törlesztésére használja fel, az az EK Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra történő alkalmazásáról szóló 1857/2006/EK rendelet 4. cikkében foglalt támogatásnak minősül.

A meg nem fizetett adó összegét az egyéni vállalkozó köteles az éves bevallásában tájékoztató adatként feltüntetni és a bevallás benyújtásának évét

¹⁵ 311/2007. (XI.17.) Korm. rendelet 3. és 5. számú melléklete.

kezdő évnek tekintve nyilvántartásba venni. A nyilvántartásba vett adó összegét a nyilvántartásba vétel évében és az azt követő 3 évben kell cél szerint elkölteni.

A nyilvántartásba vett összeg annyiban és akkor vezethető ki a nyilvántartásból, ha annak célszerű felhasználása a következők szerint történik:¹⁶

a) Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó a nyilvántartott adókülönbözeti összegét csekély összegű (de minimis) támogatásnak tekinti, akkor az a nyilvántartásból kivezethető, ha azt

- kizárólag üzemi célt szolgáló tárgyi eszköz nem ingyenes megszerzése vagy előállítása érdekében **beruházási, felújítási kiadásokra** (ide nem értve az olyan beruházási, felújítási kiadást, amelyet a nyilvántartásba vett fejlesztési tartalékból fedez) fordítja;
- a legalább 50 százalékban **megváltozott munkaképességű** alkalmazott és/vagy korábban munkanélküli és/vagy pályakezdő személy foglalkoztatására tekintettel költségként elszámolt kiadásra fordítja, feltéve, hogy az említettek **foglalkoztatása 2007. december 31-ét követően kezdődött és a foglalkoztatásokra a szja-törvény 49/B. § (6) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak szerint kerül sor;**
- pénzügyi intézménnyel kötött hitelszerződés alapján (ideértve a pénzügyi lízinget is) **fennálló kötelezettsége csökkentésére fordítja.**

b) Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozó a nyilvántartásba vett összeget a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásra vonatkozó bizottsági rendeletben foglaltak szerinti támogatásnak tekinti, vagy ha elsődleges mezőgazdasági termelést is végző az egyéni vállalkozó, akkor és annyiban vezetheti ki a nyilvántartásból a meg nem fizetett adó összegét, ha azt

- kizárólag üzemi célt szolgáló, tárgyi eszköz nem ingyenes megszerzése vagy előállítása érdekében **teljesített beruházási, felújítási kiadásokra** [ide nem értve az olyan beruházási kiadást, amelyet fejlesztési tartalékból fedez az szja-törvény 49/B. §-ának (16) bekezdése szerint] fordítja;
- pénzügyi intézménnyel kötött hitelszerződés alapján (ideértve a pénzügyi lízinget is) az előbbieken említett beruházási, felújítási kiadások miatt **fennálló kötelezettsége csökkentésére fordítja,**

feltéve, hogy az előzőekben ismertetett célok összhangban vannak a közösségi rendeletek előírásaival.

Amennyiben a kivezetett összeg nem az elismert cél szerinti felhasználást szolgálja, akkor a kivezetést követő 30 napon belül meg kell fizetni a kivezetett részzel azonos összegű adót. Az egyéni vállalkozónak a nyilvántartásba vétel évét követő harmadik adóév végéig a nyilvántartásban maradt részzel azonos

¹⁶ Szja-törvény 49/B. § (21)-(22) bekezdés.

összegű adót a negyedik adóév első hónapja utolsó napjáig kell megállapítania és megfizetnie, és az említett napot követő első adóbevallásban bevallania. Abban az esetben, ha a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása az említett időszak alatt bármely okból megszűnik (ide nem értve, ha annak oka cselekvőképességének elvesztése vagy a halála), a nyilvántartásban maradt részzel azonos összegű adót a jogállás megszűnésének napját követő 30 napon belül kell megfizetni. Bármely esetben a fizetendő adót az szja-törvény 49/B. § (16) bekezdésében foglaltak szerint, a késedelmi pótléokra vonatkozó rendelkezéseinek értelemszerű alkalmazásával, késedelmi pótlékkal növelten kell megfizetni. Az egyéni vállalkozónak a nyilvántartást úgy kell vezetnie, hogy abból megállapítható(ak) legyen(ek) a kivezetett összeg(ek), valamint a kivezetés(ek) alapjául szolgáló kiadás(ok) teljesítésének időpontja(i) és összege(i), illetve a kivezetés(ek) miatt fizetendő adó és késedelmi pótlék összege.

2. 5. A vállalkozói osztalékalap és az adó mértéke

A vállalkozói osztalékalapot az adózás utáni vállalkozói jövedelemből kell kiszámítani. Az adózás utáni vállalkozói jövedelem a vállalkozói adóalapnak a megállapított vállalkozói személyi jövedelemadó összegével, valamint nemzetközi szerződés vagy viszonyosság hiányában a külföldi telephelynek betudható vállalkozói adóalap után külföldön fizetett adóval csökkentett része, növelve a kisvállalkozói kedvezménnyel.

Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet növeli:

- az ellenszolgáltatás nélkül 3 éven belül átadott tárgyi eszközök beszerzési árának arányos része;
- a tárgyi eszköz, a nem anyagi javak értékcsökkenési leírása megkezdésének évében a vonatkozó beruházási költséget képező kiadások azon része, amellyel az egyéni vállalkozó ezt az évet megelőző években a vállalkozói osztalékalapját csökkentette;
- a vállalkozói osztalékalapnak a beruházási költséget képező kiadással első ízben történő csökkentése évét követő negyedik évben (ültetvény esetében annak elidegenítésekor, de legkésőbb a termőre fordulás évében) a vonatkozó beruházási költséget képező kiadások azon része, amellyel az egyéni vállalkozó ezt az évet megelőző években a vállalkozói osztalékalapját csökkentette, illetve ennél előbb az egyéni vállalkozói tevékenység megszűnésekor.

Az adózás utáni vállalkozói jövedelmet csökkenti:

- az adóévben vásárolt, kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköz, a nem anyagi dolog értéke után elszámolt értékcsökkenési leírást meghaladó összeg, ha az értékcsökkenési leírást az egyéni vállalkozó az adóévben kezdte el;

- az olyan, adórövidítéssel, egyéb jogszabály megsértésével összefüggő bírság, késedelmi pótlék stb. összege, amelyet az egyéni vállalkozói tevékenység gazdasági, pénzügyi ellenőrzése során feltárt szabálytalanságok következményeként kellett megfizetni;
- a beruházási és felújítási költségnyilvántartás szerint az adóévben felmerült beruházási költséget képező kiadás összege, feltéve, hogy az azzal összefüggő tárgyi eszköz, nem anyagi javak értékcsökkenési leírásának megkezdése nem történt meg.

2.6 Vállalkozói kivét-kiegészítés

Amennyiben a vállalkozói kivét nulla vagy annak éves összege nem haladja meg az adóévben a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, **önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül a vállalkozói osztalékalapból** a vállalkozói kivét-kiegészítés címén megállapított összeg. *Amennyiben a vállalkozói osztalékalap 200 és a vállalkozói kivét-kiegészítés címén megállapított összeg 50, akkor a vállalkozói osztalékalap összege 150 lesz.*

Első lépésként meg kell állapítani a **tevékenységre jellemző keresetet** és ha az **eléri** a vállalkozói kivét összegét, akkor a megállapított vállalkozói osztalékalap után az egyéni vállalkozó 25 százalék személyi jövedelemadót fizet.¹⁷

A tevékenységre jellemző kereset megállapítása

A tevékenységre jellemző kereset a magánszemély főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás.¹⁸

Amennyiben **nem éri el** a vállalkozói kivét összege a tevékenységre jellemző kereset éves összegét, akkor az szja-törvény 16. §-ának (7) bekezdésében foglaltak szerint meg kell állapítani azt az összeget, amely a vállalkozói kivét kiegészítésére szolgálhat. **A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a vállalkozói osztalékalapot még egyszer le kell vezetni a bevételt növelő és az osztalékalapot növelő tételek nélkül.**

A tevékenységre jellemző kereset éves összegét egyébként nem kell megállapítani annak az egyéni vállalkozónak, aki az egyéni vállalkozói tevékenységéből származó bevétele után a kötelezettségét

- az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint teljesíti;
- aki az eva hatálya alá tartozik;
- aki az szja-törvény szerinti átalányadózást választja.

¹⁷ Szja-törvény 16. § (5)-(9) bekezdései.

¹⁸ Szja-törvény 3. § 9. és 86. pontjai.

A vállalkozói kivét-kiegészítés összegére jutó adókedvezmény¹⁹

A vállalkozói kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadó adókedvezmény címén levonható az összevont adóalap utáni adóból. A vállalkozói kivét-kiegészítés összegére jutó átlagos vállalkozói személyi jövedelemadót úgy kell meghatározni, hogy a kivét-kiegészítés összegét meg kell szorozni az adóévre megállapított vállalkozói személyi jövedelemadónak az adóalaphoz viszonyított – két tizedesre kerekített – hányadosával.

Az egyéni vállalkozónak a vállalkozói kivét-kiegészítés összegét – a jövedelemszerzés időpontjának az adóév utolsó napját tekintve – adóbevallásában kell megállapítania és annak adóalapja utáni adót a bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetnie.

2.7. Nyilvántartások

Az egyéni vállalkozónak nyilvántartási kötelezettségét – mely az alap és a részletező nyilvántartásokból áll – az szja-törvény 5. számú mellékletében foglaltak szerint kell teljesítenie. Alapnyilvántartás vezetésére a naplófőkönyv, vagy a pénztárkönyv szolgál.

Az egyéni vállalkozó köteles az alapnyilvántartását úgy vezetni, hogy annak alapján - a részletező nyilvántartásokat is figyelembe véve - minden, az egyéni vállalkozói tevékenységével kapcsolatban pénzbevételt vagy kiadást eredményező gazdasági esemény (így különösen értékesítés, beszerzés, hitelfelvétel, kölcsönnyújtás, vállalkozói kivét felvétele) zárt rendszerben nyomon követhető legyen. A pénzbevétellel esik egy tekintet alá a termékértékesítés és a szolgáltatásnyújtás ellenértéke akkor is, ha teljesítése egészben vagy részben nem pénzben (hanem például csere, beszámítás révén) történt.

A részletező nyilvántartások közül csak azokat kell vezetni, amelyek a jövedelemszámítást alátámasztják. Ilyen nyilvántartás például a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartása, az útnyilvántartás, a vevőkkel (megrendelőkkkel) szembeni követelések nyilvántartása, a szállítókkal szembeni tartozások nyilvántartása, a munkabérek, más személyi jellegű kifizetések és a vállalkozói kivét nyilvántartása.

3. Az átalányadó alapvető szabályai

Az átalányadózásra vonatkozó szabályokat az szja-törvény 50–57. §-ai tartalmazzák, melyek szerint adóévenként, az adóév egészére átalányadózást választhat az az egyéni vállalkozó, akinek az átalányadózás megkezdését

¹⁹ Szja-törvény 41. § (1) bekezdés a) pontja és a (2) bekezdés a) pontja.

közvetlenül megelőző adóévben a vállalkozói bevétele a **15 millió** forintot nem haladta meg, és nem áll munkaviszonyban.

Az előzőekben foglaltaktól eltérően az az egyéni vállalkozó, akinek a vállalkozói tevékenysége az adóév egészében kizárólag az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) kormányrendelet szerinti kiskereskedelmi tevékenység, átalányadózást választhat, ha az átalányadózást közvetlenül megelőző adóévben vállalkozói bevétele a **100 millió** forintot nem haladta meg és nem áll munkaviszonyban.

A jogszabály vagy nemzetközi szerződés alapján folyósított támogatás összege az adózási feltételül rendelt bevételi értékhatárokat megemeli, de a tevékenység bevételei között a költségek fedezetére, fejlesztési célra folyósított támogatás összegét nem lehet figyelembe venni. Ez utóbbi támogatások összegét önálló tevékenységből származó bevételként lehet figyelembe venni, mellyel szemben az igazolt költségek elszámolhatók, de mód van e támogatások nem bevételként való kezelésére is azzal, hogy ilyen esetben a támogatás célszerű felhasználására fordított kiadás sem számolható el a költségek között.

A tevékenységét év közben kezdő egyéni vállalkozót is megilleti az átalányadózás választásának joga azzal, hogy a bevételi értékhatárokat időarányosan kell figyelembe venni.

Az átalányadózás kizárólag az egyéni vállalkozói tevékenység egészére választható. Aki egyéni vállalkozóként is és mezőgazdasági kistermelőként is jogosult az átalányadózás választására, külön-külön és egyidejűleg is alkalmazhatja a kétféle tevékenységre elkülönülten az átalányadózást. Olyan esetben, amikor az őstermelő kereskedő egyéni vállalkozóként saját őstermelői termékét (is) értékesíti, akkor ezeknek a termékeknek a szokásos piaci értékét őstermelői bevételként kell feltüntetnie, miközben az ilyen termékek értékesítéséből származó bevételt az egyéni vállalkozói bevételei között is szerepeltetnie kell. (Ha egyéni vállalkozóként a jövedelmét a költségek tételes igazolásával állapítja meg, az őstermelői bevételek közé beírt értéket vállalkozói költségként számolhatja el. Az átalányadózást alkalmazónak erre nincs lehetősége.)

Az átalányadózás következő adóévre történő választásáról vagy annak megszüntetéséről az előző évre benyújtott adóbevallásban lehet nyilatkozni.

Az az egyéni vállalkozó, aki átalányadózást alkalmaz és azt megszünteti vagy arra való jogosultsága megszűnik, ismételten átalányadózást a feltételek fennállása esetén is csak akkor választhat, ha a megszűnés (megszüntetés) évét követően legalább 4 adóév eltelt.

Az átalányadózás szabályai addig alkalmazhatók, amíg az adóévben az egyéni vállalkozó vállalkozói bevétele a 15 millió forintot, a kiskereskedelmi tevékenységet végző egyéni vállalkozó bevétele a 100 millió forintot nem haladja meg, és az egyéni vállalkozó munkaviszonyt nem létesít.

3.1. Az átalányban megállapított jövedelem

Az átalányban megállapított jövedelem kiszámításakor a vállalkozói bevételt kell alapul venni (szja-törvény 4. valamint 10. számú mellékletében foglaltak szerint), amelyet kedvezményekkel nem lehet csökkenteni. A bevételből a jövedelem az elismert, egyes tevékenységek szerint különböző százalékban meghatározott költséghányad (költségátalány) levonásával állapítható meg. Az azonos tevékenységet folytatók közül azok, akik nyugdíjasként ún. kiegészítő tevékenységet folytatóknak minősülnek, kisebb költséghányadot érvényesíthetnek tekintettel arra, hogy rájuk speciális járulékfizetési szabályok vonatkoznak.

Az egyes tevékenységekhez kapcsolódó költségátalányok

1. A bevételből 40 százalék, kiegészítő tevékenység folytatása esetén 25 százalék költséghányad levonásával állapítható meg a jövedelem a bármely tevékenységre vonatkozó, általánosan alkalmazható rendelkezés szerint.
2. A bevételből 80 százalék, kiegészítő tevékenység folytatása esetén 75 százalék az elismert költséghányad akkor, ha a vállalkozó az adóév egészében kizárólag a törvényben felsorolt ipari, mezőgazdasági, szolgáltatási és kereskedelmi tevékenység(ek)et folytat. Aki más tevékenységet is folytat, annak az egész bevételére a 40 (illetőleg a 25) százalékos költséghányadot kell alkalmaznia.
3. Az adóév egészében kizárólag az üzletek működéséről és a belkereskedelmi tevékenység folytatásának feltételeiről szóló 4/1997. (I. 22.) kormányrendelet alapján kiskereskedelmi tevékenységet folytató egyéni vállalkozói bevételből 87, kiegészítő tevékenység folytatása esetén 83 százalék költséghányad levonásával állapítható meg a jövedelem.
4. A 3. pontban említett egyéni vállalkozó, feltéve, hogy a tevékenysége külön-külön vagy együttesen az adóév egészében kizárólag a törvényben felsorolt üzlet(ek) működtetésére terjed ki, a bevételből 93, kiegészítő tevékenység folytatása esetén 91 százalék költséghányad levonásával állapíthatja meg a jövedelmét. Ha ez a kiskereskedő a felsoroltakon kívül más kiskereskedői tevékenységet is folytat, akkor az egész bevételére a 3. pont szerinti költséghányadot alkalmazhatja, ha pedig a 2. pontban említett tevékenység is szerepel a vállalkozói igazolványában, akkor az egész bevételére a 2. pont szerinti költséghányad vehető figyelembe. Végül, aki bármely kedvezőbb költséghányadú tevékenysége mellett az 1. pont alá tartozót is folytat, annak csak 40 (kiegészítő tevékenység esetén 25) százalék költséghányadot lehet érvényesítenie.
5. Ha az egyéni vállalkozó tevékenysége év közben úgy változik, hogy az alkalmazottnál alacsonyabb költséghányad illeti meg, akkor a változást megelőzően keletkezett bevételeire is csak az utóbbit alkalmazhatja. Más a helyzet annál, aki év közben vált kiegészítő tevékenységet folytatóvá. Ő ebben az évben jogosult lesz még a tevékenysége szerinti magasabb költséghányadra.

2010. január elsejétől az átalányban kiszámított jövedelem a 27 százalékos adóalap-kiegészítéssel az összevont adóalap részeként adózik.

3.2. Nyilvántartás

Az átalányadózást alkalmazó egyéni vállalkozó – ha áfa levonási jogát nem érvényesíti – csak bevételi nyilvántartást vezet (a pénztárcsönyv bevételi adatait vezeti). Az átalányadózásra való jogosultság bármely ok miatt történő megszűnése esetén a részletes bevételi és költségnyilvántartást, illetőleg pénztárcsönyvvezetést, valamint a szükséges részletező nyilvántartások vezetését haladéktalanul meg kell kezdeni. Ilyen esetben az átalányadózás időszaka alatt keletkezett költségeket a nyilvántartásba – annak rovatai szerinti bontásban – egy összegben be kell jegyezni, ugyanis az átalányadózásra való jogosultság az adóév elejéig visszamenőlegesen szűnik meg, vagyis az egyéni vállalkozó a teljes adóévre a vállalkozói személyi jövedelemadó szabályai szerint adózik.

Az átalányadózás időszaka alatt az elhatárolt veszteség évenkénti 20-20 százalékát elszámoltnak kell tekinteni. Ugyancsak elszámoltnak kell tekinteni az összes költséget és az erre az időszakra jutó értékcsökkenési leírást is.

Az átalányadózásra való jogosultság megszűnik, ha a magánszemély nem teljesíti a számlaadási (nyugtaadási) kötelezettségét.

Az átalányadózás szerint adózó egyéni vállalkozónak a bevétel megszerzése érdekében felmerült kiadásairól szóló számlákat és más bizonylatokat az adó utólagos megállapításához való jog elévüléséig meg kell őriznie.

4. Egyéni cég alapítása

Az egyéni vállalkozó egyéni céget az egyéni vállalkozóról és egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvényben foglalt rendelkezések figyelembevételével alapíthat azzal, hogy az alapítást megelőző nappal a tevékenysége tekintetében kikerül az egyéni vállalkozó az szja-törvény hatálya alól, mivel az egyéni cég társas vállalkozásnak minősül, így a társasági adó alanya.

Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésére tekintettel az egyéni vállalkozónak a cégbejegyző határozat jogerőre emelkedésének napját megelőző napra vonatkozóan leltárt kell készítenie, valamint nyilvántartásai alapján tételes kimutatást kell összeállítania a követelésekről, továbbá nettó értéken a tárgyi eszközökről, nem anyagi javakról megjelölve az egyéni cég tulajdonába nem pénzbeli hozzájárulásként kerülőket **azon az értéken is**, amely értéket az egyéni cég alapító okiratában rögzített.

Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszűnése esetén a fejlesztési tartalékra, a foglalkoztatási kedvezményre, a nyilvántartott adókülönbözetre vonatkozó szabályok szempontjából, az előírt nyilvántartási kötelezettség betartása mellett nem kell a magánszemély egyéni

vállalkozói jogállását megszűntnek tekinteni, amennyiben úgy dönt, hogy az előírt nyilvántartási kötelezettségeit egyéni céggént kezeli.

Nem kell a magánszemély egyéni vállalkozói jogállását megszűntnek tekinteni az egyéni cég tulajdonába adott olyan eszközök esetében, amelyekre az egyéni vállalkozó kisvállalkozói kedvezményt és/vagy kisvállalkozások adókedvezményét érvényesítette.

Az egyéni vállalkozói tevékenység egyéni cég alapítása miatt történő megszűnése esetén a vállalkozói **bevételek és költségek** megszűnéssel összefüggő elszámolására irányadó rendelkezést azzal az **eltéréssel kell alkalmazni**, hogy a leltárban, illetve a tételes kimutatásban feltüntetett, nem pénzbeli hozzájárulásként az egyéni cég tulajdonába adott

- eszköznek az alapító okiratban meghatározott értéke (apport) vállalkozói bevételnek,
- értékcsökkenési leírásként a tulajdonba adásig még el nem számolt, a tárgyi eszközök, nem anyagi javak nyilvántartás szerinti nettó értéke vállalkozói költségnek minősül.

A megszűnés adóévéről szóló adóbevallásában a magánszemélynek az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését követően a megszűnés adóévéről szóló adóbevallás benyújtásáig az egyéni cég tulajdonába nem adott követelésre tekintettel befolyt ellenértéket (bevételt) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételként kell figyelembe vennie.

A magánszemélynek az adóévről szóló adóbevallásában az előzőekben is bemutatott speciális megszűnési szabályok alkalmazásával megállapított jövedelmet, valamint az annak megfelelő vállalkozói személyi jövedelemadó- és vállalkozói osztalékalap utáni adó-kötelezettségét kell bevallania, **amennyiben nem választja az úgynevezett különbözet szerinti adózást.**

A különbözet szerinti adózás azt jelenti, hogy a magánszemély az egyéni vállalkozásból származó jövedelmét, valamint az annak megfelelő adókötelezettséget a megszűnés szabályainak figyelmen kívül hagyásával is megállapítja és a megszűnés szabályai szerint megállapított adókötelezettségéből levonja a megszűnés szabályai nélkül megállapított adó összegét. Amennyiben a különbözet 10 000 forint alatti, akkor azt a bevallás benyújtásakor, ha több mint 10 000 forint, akkor azt három egyenlő részben kell megfizetni. Az első részletet az adóévi, a további két részletet a következő két adóévi kötelezettségként kell bevallani a megszűnés adóévéről szóló személyi jövedelemadó bevallásban. Az adót a bevallás, illetve a kötelezettségek évére vonatkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására nyitva álló határidőig kell megfizetni.

E szabályok értelemszerűen irányadóak akkor is, ha az egyéni vállalkozó a tevékenységét ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda tagjaként

folytatja azzal, hogy a rendelkezéseket a tagi jogviszony keletkezését megelőző napra vonatkozóan kell alkalmazni.

Az egyéni vállalkozásról szóló törvény rendelkezései szerint egyéni céggként a **cégjegyzékbe már bejegyzett egyéni vállalkozó** - a létesítő okiratnak az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény előírása szerint - az egyéni céggként történő nyilvántartásba vételét kérheti **6 hónapon** belül. Amennyiben nem kéri, akkor marad egyéni vállalkozó.

5. Egyéni vállalkozói tevékenység folytatása²⁰

Amennyiben az egyéni vállalkozó cselekvőképtelenségét elveszíti vagy meghal, akkor a tevékenység folytatásának bejelentésére 90 nap áll rendelkezésre. A tevékenységet folytathatja a törvényes képviselő, illetve az özvegy vagy az örökös.

Az adóévi bevétel, költség, igénybe vett kedvezmény, elhatárolt veszteség a tevékenységet folytató özvegyet, örököst illeti meg. A vállalkozói kivét továbbra is az elhunyt összevonandó jövedelme.

Az egyéni vállalkozó halála esetén a vállalkozói tevékenységet nem folytató özvegye, örököse által az egyéni vállalkozói tevékenység korábbi folytatására tekintettel az egyéni vállalkozói jogállás megszűnésének napját követően megszerzett bevétel önálló tevékenységből származó bevételnek minősül, és az azzal összefüggő adókötelezettségeket (ideértve a jövedelem megállapítását is) ennek megfelelően kell teljesíteni.

Az egyéni vállalkozói tevékenységet folytató magánszemély egyesített tevékenysége

Amennyiben a tevékenységet tovább folytató özvegy vagy örökös maga is egyéni vállalkozó, de az elhunyt tőle eltérő adózási módot alkalmazott, akkor nemcsak a tevékenység folytatásáról dönthet a magánszemély 90 napon belül, hanem arról is, hogy mely adózási mód szerint folytatja az egyesített tevékenységet.

Ekkor azonban a nem választott adózási móddal folytatott tevékenységre (akár az elhunyt, akár a saját tevékenysége az) a megszűnési szabályok figyelmen kívül hagyásával meg kell állapítani az elhalálozás napjára vonatkozó adókötelezettséget, amelyet az éves bevallásában – az egyesített tevékenységre vonatkozó adókötelezettségétől függetlenül – kell teljesítenie. Az egyesített tevékenységre irányadók az alkalmazott adózási módról a választott adózási módra történő áttérés esetére és az adózási mód alkalmazási feltételeire vonatkozó rendelkezések.

²⁰ Szja-törvény 49/B. § (7)-(8) bekezdései.

Amennyiben az *egyéni vállalkozó az eva hatálya alatt hunyt el*, akkor a tevékenységet folytató választhatja az evát is és az szja-törvény szerinti adózást is.

Ha a tevékenységet folytató már az szja-törvény szerinti egyéni vállalkozó és nem evásként folytatja az egyesített tevékenységet, akkor az adóhatóság az elhunynál megállapítja a végleges evát.

6. Az egyéni vállalkozói jogállás megszüntetése

Az egyéni vállalkozói jogállás megszűnését (ide nem értve az egyéni cég alapítása miatti megszűnést) követően a megszűnés adóévről szóló adóbevallás benyújtásáig

- az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel befolyt ellenérték (bevétel) a megszűnés adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,
- az egyéni vállalkozói tevékenységgel összefüggő igazoltan felmerült kiadás a megszűnés adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amelyet a magánszemélynek a megszűnés adóévről szóló adóbevallásában kell figyelembe vennie. A megszűnés adóévről szóló adóbevallás benyújtását követően befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni [szja-törvény 49/B. § (2) bekezdés].

Nem számolható el költségként a megszüntetés évről készített adóbevallás (illetőleg annak önellenőrzése) alapján - a vállalkozói osztalékalap után - megállapított egészségügyi hozzájárulás.

7. Az egyéni vállalkozó tevékenységének szünetelése

Az egyéni vállalkozásról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény 18. §-a alapján az egyéni vállalkozó a tevékenységét **legalább egy hónapig és legfeljebb öt évig** szüneteltetheti, melyet ugyancsak a körzetközponti jegyzőnél (okmányiroda) kell elektronikus úton bejelenteni. Az egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetését és a szüneteltetés végén a tevékenység folytatását is be kell jelentenie a magánszemélynek. Amennyiben az 5 év elteltével az egyéni vállalkozó nem jelenti be az egyéni vállalkozói tevékenység folytatását, akkor a magánszemély egyéni vállalkozói jogállása megszűnik. Akinek van egyéni vállalkozói igazolványa is, annak azt is le kell adnia a tevékenység szüneteltetésének bejelentése mellett.

Az egyéni vállalkozói tevékenységre vonatkozó adóbevallásra nem kötelezett a magánszemély, ha e tevékenységét az adóév minden napján szüneteltette (ideértve azt is, hogy a szünetelés bejelentését megelőzően vállalt kötelezettség alapján sem folytat egyéni vállalkozói tevékenységet), azonban e rendelkezéstől függetlenül a szünetelés időszakában is be kell vallania az adóévben

- kisvállalkozói kedvezménnyel,
- fejlesztési tartalékként nyilvántartott összeggel,
- foglalkoztatási kedvezménnyel,
- nyilvántartott adókülönbözettel,
- kisvállalkozások adókedvezményével kapcsolatban keletkezett adófizetési kötelezettségét.

Amennyiben az egyéni vállalkozó a tevékenységét az adóév utolsó napján szünetelteti, akkor a bevallásában kisvállalkozói kedvezmény, fejlesztési tartalék, foglalkoztatási kedvezmény címén a jövedelmét (bevételét) nem csökkentheti, nem tüntethet fel nyilvántartott adókülönbözettel, nem érvényesítheti a kisvállalkozások adókedvezményét. Az ilyen egyéni vállalkozó a szünetelés időszakában költséget (ideértve az értékcsökkenési leírást is) nem számolhat el.

A szünetelés kezdő napjától az addig végzett egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel a szünetelés megkezdésének adóévről szóló adóbevallás benyújtásáig

- befolyt ellenérték (bevétel) a szünetelés megkezdése adóévében megszerzett vállalkozói bevételnek,
- igazoltan felmerült kiadás a szünetelés megkezdése adóévében elszámolható vállalkozói költségnek

minősül, amelyet az egyéni vállalkozónak a szünetelés megkezdése évről szóló adóbevallásában kell figyelembe vennie. A szünetelés megkezdése adóévről szóló adóbevallás benyújtását követően az előzőekben nem említett befolyó bevételre, illetve felmerült kiadásra minden olyan adóévben, amelyben a tevékenység az adóév minden napján szünetelt, az önálló tevékenységből származó jövedelem megállapítására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A szünetelés ideje alatt nem kötelező az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel megnyitott pénzforgalmi bankszámlát fenntartani (megszüntetheti).

Amennyiben nem szünteti meg a szünetelés idejére a pénzforgalmi bankszámláját, akkor az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelését kell bejelenteni az egyéni vállalkozói tevékenységre tekintettel megnyitott pénzforgalmi bankszámlát vezető hitelintézet(ek)nek azzal, hogy a bejelentés elmulasztásának minden adójogi következménye a magánszemélyt terheli. Amíg a tevékenységét szünetelteti, addig az egyéni vállalkozói tevékenységére tekintettel megnyitott bankszámlán jóváírt kamat az szja-törvény 65. §-a alapján a magánszemélyek által megszerzett kamatjövedelemre vonatkozó szabályok szerint adózik.

8. Egyéb tudnivalók

Az egyéni vállalkozók nem mentesülnek a kifizetői feladatokból eredő adózási szabályok megtartása alól, ha a vállalkozói tevékenységükkel összefüggésben a magánszemélyek részére jövedelmet juttatnak.

Az egyéni vállalkozásból származó jövedelem után a magánszemélynek adóelőleget kell fizetnie. Az adóelőleget göngyölítve, negyedévente, a negyedévet követő hó 12-éig kell befizetnie.

Számlaszám:

APEH Személyi jövedelemadó beszedési számla 10032000-06056353 103.

Az egyéni vállalkozó személyi jövedelemadó bevallás benyújtására kötelezett - kivéve, ha a tevékenységét az adóév egészében szünetelteti - még abban az esetben is, ha az adott adóévben nem volt vállalkozói bevétele.

II. Az egyéni vállalkozók járulékfizetésének alapvető szabályai

1. Általános tudnivalók

A biztosítási és járulékfizetési kötelezettségről, a fizetendő járulék (tagdíj) mértékéről stb., rendelkező szabályokat a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény²¹, valamint a végrehajtására vonatkozó 195/1997. (XI. 5.) kormányrendelet tartalmazza.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény 2004. május 1-jei hatályba lépésétől a közösségen belül mozgó munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint családtagjaik szociális biztonságáról szóló 1408/71/EGK tanácsi rendelet²² és a végrehajtására kiadott 574/72/EGK tanácsi rendelet a szociális biztonságra vonatkozó nemzeti szabályok, így a Tbj. koordinációját is szabályozzák.

A közösségi rendelet határozza meg, hogy az unión belül mozgó munkavállalók, egyéni vállalkozó esetében mely tagország jogszabályait kell alkalmazni.

E szabályok szerint Magyarországon kell a járulékkötelezettségét teljesítenie:

- a Magyarország területén önálló vállalkozóként tevékenykedő magánszemélynek, még abban az esetben is, ha másik tagállamban rendelkezik lakóhellyel,
- annak, aki szokásosan Magyarország területén dolgozik egyéni vállalkozóként, de átmenetileg egy másik tagállam területén végzi tevékenységét feltéve, hogy ez idő alatt Magyarországon nem tevékenykedik

²¹ A továbbiakban: Tbj.

²² A továbbiakban: Közösségi rendelet.

és a másik tagállamban a munkavégzés időtartama a 12 hónapot várhatóan nem haladja meg. (Ha a munkavégzés időtartama előre nem látható körülmények miatt túllépi az eredetileg meghatározott időtartamot, és meghaladja a tizenkét hónapot, - annak a tagállamnak a hozzájárulásával, melynek területére az érintett személy a munka elvégzése céljából belépett - az egyéni vállalkozó továbbra is a vállalkozás helye szerinti tagállam jogszabályainak - Magyarország esetében a Tbj. - hatálya alá tartozhat),

- annak, aki két vagy több tagállam területén egyidejűleg végez önálló vállalkozóként tevékenységet, de Magyarországon lakóhellyel rendelkezik és tevékenységének egy részét Magyarországon folytatja.

Az a személy, aki egyidejűleg egyik tagállam területén munkavállalóként, egy másik tagállam területén pedig önálló vállalkozóként tevékenykedik, azon tagállam jogszabályainak a hatálya alatt áll, amelynek területén munkaviszonyban áll. Ez azt jelenti, hogy ha az egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő vállalkozó, pl. Ausztriában munkavállalóként dolgozik, akkor Magyarországon egyéni vállalkozóként nem lesz biztosított, és nem kell társadalombiztosítási, nyugdíj, illetve egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot sem fizetnie.²³

2. Az egyéni vállalkozó²⁴

A társadalombiztosítási jogszabályok alkalmazása szempontjából egyéni vállalkozónak minősül²⁵:

- az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló törvény szerinti egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő természetes személy²⁶,
- a magán-állatorvosi tevékenység gyakorlására jogosító igazolvánnyal rendelkező magánszemély, a gyógyszerészi magán-tevékenység, falugondnoki tevékenység, tanyagondnoki tevékenység vagy szociális szolgáltató tevékenység folytatásához szükséges engedéllyel rendelkező magánszemély (a továbbiakban együtt: egészségügyi vállalkozó),
- az ügyvédekről szóló törvény hatálya alá tartozó ügyvéd, európai közösségi jogász (a továbbiakban együtt: ügyvéd),
- az egyéni szabadalmi ügyvivő,
- a nem közjegyzői iroda tagjaként tevékenykedő közjegyző,

²³ A járulékfizetési kötelezettség alól történő mentesítés feltétele az E101-es igazolás megléte. Az egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a másik tagállamban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.

²⁴ Nem tekinthető egyéni vállalkozónak: a mezőgazdasági őstermelő, aki tevékenységét kizárólag őstermelői igazolvány birtokában végzi, a szellemi szabadfoglalkozást folytató személy, a fizetővendéglátó tevékenységet folytató, valamint a bérbeadást végző magánszemély.

²⁵ Tbj. 4. § b) pont.

²⁶ Az egyéni cég tagja a Tbj. alkalmazásában társas vállalkozónak minősül, ennek megfelelően járulékfizetési kötelezettségét nem egyéni vállalkozóként, hanem társas vállalkozóként kell teljesítenie.

- a nem végrehajtói iroda tagjaként tevékenykedő önálló bírósági végrehajtó.

2.1 Az egyéni vállalkozó biztosítási kötelezettsége:²⁷

- az egyéni vállalkozói nyilvántartásba való bejegyzés napjától az egyéni vállalkozói nyilvántartásból való törlés napjáig,
- az ügyvéd, az egyéni szabadalmi ügyvivő esetében a kamarai tagság kezdete napjától annak megszűnése napjáig,
- az európai közösségi jogász esetében a nyilvántartásba vétel napjától annak törlése napjáig,
- a közjegyző, az önálló bírósági végrehajtó esetén e szolgálat kezdete napjától annak megszűnése napjáig tart.

A biztosítási jogviszony megítélése szempontjából tehát a tényleges munkavégzésnek, illetve a tevékenység megkezdésének nincs jelentősége.

3. Kezdő egyéni vállalkozó

Az egyéni vállalkozói tevékenységet kezdőnek minősül²⁸ az egyéni vállalkozó a járulékfizetési kötelezettsége első napjával kezdődően az e napot magában foglaló naptári év utolsó napjáig. Nem minősül tevékenységet kezdőnek az az egyéni vállalkozó, aki a vállalkozói tevékenysége megszűnésének napját követően ismételten egyéni vállalkozóként tevékenykedik, feltéve, hogy vállalkozásának megszűnése és új vállalkozásának megkezdése között egy teljes naptári év nem telt el.

3.1. Az egyéni vállalkozók társadalombiztosítási szempontból történő csoportosítása

3.1.1. Biztosított (főfoglalkozású) az az egyéni vállalkozó, aki:

- egyidejűleg nem áll legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban
- nem folytat tanulmányokat közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében,
- nem minősül kiegészítő tevékenységet folytatónak,
- egyéni vállalkozó, és egyidejűleg társas vállalkozóként is biztosított, főszabályként egyéni vállalkozói jogviszonyában minősül főfoglalkozásúnak²⁹ (ez esetben a társas vállalkozásnál fennálló

²⁷ Tbj. 10.§ (1) bekezdés.

²⁸ Tbj. 4. § ba) pont.

²⁹ Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére a tárgyév január 31-éig tett nyilatkozata alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a minimálbér kétszerese, illetőleg – Art.-ban meghatározott bevallásban tett bejelentés esetén – legalább a minimálbér után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti.

járulékfizetési kötelezettség alapja a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem), továbbá akkor

- ha a foglalkoztatása más foglalkoztatónál egyidejűleg nem munkaviszonyban történik, (pl: megbízási, vállalkozási jogviszony, bedolgozó vagy segítő családtag.)

3.1.2. Egyidejűleg több biztosítási jogviszonyban állónak (ún. másodfoglalkozásúnak) azt az egyéni vállalkozót kell tekinteni, aki:

- a vállalkozás folytatásával egyidejűleg munkaviszonyban is áll és abban foglalkoztatása eléri a heti 36 órát³⁰, vagy
- a vállalkozás folytatásával egyidejűleg közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat.

3.1.3. Kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül az az egyéni vállalkozó, aki:

- a vállalkozói tevékenységét saját jogú nyugdíjasként³¹ folytatja, továbbá
- az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

4. Járulékfizetési kötelezettség

A biztosított egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási ellátások és a munkaerőpiaci célok fedezetére a járulékalapot képező jövedelme után:

- 27 százalék társadalombiztosítási járulékot (ebből a nyugdíj-biztosítási járulék 24 százalék, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék 3 százalék. Az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 1,5 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 0,5 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1 százalék)
- 9,5 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot - magánnyugdíjpénztár tagja³², 1,5 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot és 8 százalék tagdíjat - valamint
- 7,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot – ebből a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 2 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1,5 százalék –
fizet.

³⁰ A heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani. Heti 36 órás foglalkoztatásnak kell tekinteni azt a munkaviszonyt is, amelyben a munkáltató a válság megoldására indított program keretében, munkaidő-szervezési intézkedéssel csökkentett munkaidőben – átlagosan legalább heti 20 órában – foglalkoztatott munkavállalóra tekintettel munkahelymegőrző támogatásban részesül.

³¹ Saját jogú nyugdíjas: a Tbj. 4. § f) pont szerinti természetes személy.

³² A tagságra kötelezett pályakezdőnek minősülő egyéni vállalkozó az egyéni vállalkozói nyilvántartásba való bejegyzés napjától 15 napon belül köteles az általa választott magánnyugdíj-pénztárba belépni. [Tbj. 45. § (3) bekezdés].

Ha a biztosított legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonnal rendelkezik, az egyidejűleg fennálló, biztosítási kötelezettség alapjául szolgáló további jogviszonya alapján nem fizet 2 százalékos pénzügyi egészségbiztosítási járulékot. A heti 36 órás foglalkoztatás megállapításánál az egyidejűleg fennálló munkaviszonyokban előírt munkaidőt össze kell számítani. Heti 36 órás foglalkoztatásnak kell tekinteni azt a munkaviszonyt is, amelyben a munkáltató a válság megoldására indított program keretében, munkaidő-szervezési intézkedéssel csökkentett munkaidőben – átlagosan legalább heti 20 órában – foglalkoztatott munkavállalóra tekintettel munkahelymegőrző támogatásban részesül.

Nem fizet 1,5 százalékos mértékű munkaerő-piaci járulékot az az egyéni vállalkozó, aki

- közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat, vagy
- a vállalkozói tevékenysége mellett munkaviszonnal is rendelkezik³³, illetve
- saját jogú nyugdíjas vagy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabályban meghatározott reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte.

A karkedvezményre jogosító munkakörben³⁴ vállalkozói tevékenységet végző biztosított egyéni vállalkozó a társadalombiztosítási járulék alapjának alapulvételével – a társadalombiztosítási járulékon felül - karkedvezmény-biztosítási járulékot is köteles fizetni, kivéve, ha e kötelezettsége alól külön jogszabály szerint mentesítették³⁵.

A karkedvezmény-biztosítási járulék mértéke 13 százalékos. A központi költségvetés 2010. január 1. napjától a karkedvezmény-biztosítási járulék 25 százalékosának a Nyugdíjbiztosítási Alap részére történő megfizetését átvállalja³⁶, így a karkedvezmény-biztosítási járulék jogcímen fizetendő járulék mértéke 9,75 százalékos. (A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak karkedvezmény-biztosítási járulékot nem kell fizetnie.)

³³ Nem feltétel a heti 36 órát elérő munkaviszony megléte, de az járulékfizetés alól történő mentesítés szempontjából nem minősül munkaviszonnal rendelkezőnek az egyéni vállalkozó, ha fizetés nélküli szabadságon van (R. 5/G. §).

³⁴ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény szerint.

³⁵ Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2007. évi CXXVI. törvény.

³⁶ 2006. évi CXXI. törvény 30. § (14) bekezdés.

4.1 A járulékok alapja³⁷

4.1.1 A társadalombiztosítási járulék alapja a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti vállalkozói kivét³⁸, de havi átlagban legalább a tevékenységre jellemző kereset.

Átalányadózó esetén az átalányban megállapított jövedelem, de havi átlagban legalább a tevékenységre jellemző kereset után kell a társadalombiztosítási járulékot megfizetni. Ha a vállalkozói kivét, illetve az átalányban megállapított jövedelem nem éri el a tevékenységre jellemző keresetet, az egyéni vállalkozó a bevallásában - a tényleges járulékalapot képező jövedelem feltüntetésével - bejelentést tehet arról, hogy a társadalombiztosítási járulékot a tényleges járulékalapot képező jövedelem, de legalább a minimálbér³⁹ alapulvételével fizeti meg.

A tevékenységre jellemző kereset: a természetes személy főtevékenységére jellemző, a piaci viszonyoknak megfelelő díjazás, amelynek megállapításakor az szja-törvény 3. §-ának 9. pontjában foglaltakat az egyéni vállalkozó megfelelően alkalmazhatja.

A tevékenységre jellemző kereset utáni járulékfizetési kötelezettség nem vonatkozik arra az egyéni vállalkozóra, aki a járulékfizetési kötelezettségét külön törvényben (az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény) meghatározottak szerint teljesíti.

4.1.2. A nyugdíjjárulék, valamint a 7,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási-és munkaerő-piaci járulék alapja

Az egyéni vállalkozó által fizetendő 9,5 százalékos – magánnyugdíj- pénztári tag esetén 1,5 százalékos – nyugdíjjárulék és a 7,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék alapja megegyezik a társadalombiztosítási járulék alapjával azzal, hogy a nyugdíjjárulékot legfeljebb a járulékfizetési felső határ napi összegének naptári évre számított összege után kell megfizetni.

2010. január 1-jétől a nyugdíjjárulék-fizetési felső határ egy naptári napra jutó összege 20 420 Ft, az éves felső határ pedig 7 453 300 Ft, melynek a társadalombiztosítási, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék szempontjából nincs jelentősége, mivel e járulékoknak nincs felső határa.

³⁷ Az egyszerűsített vállalkozói adó szabályai szerint adózó egyéni vállalkozóra eltérő rendelkezések vonatkoznak, amelyekről az 5. számú Információs füzetből tájékozódhat.

³⁸ Szja-törvény 16. § (4) bekezdés.

³⁹ A minimálbér 2010. január 1-jétől 73 500 forint, de a január havi járulékkötelezettség megállapításánál még a tárgy hónapot megelőző hónap első napján érvényes 71 500 forint minimálbérrel kell számolni.

A járulékfizetési felső határt évente január 1-jétől, ha pedig a vállalkozás év közben kezdődik, a biztosítással járó jogviszony kezdete napjától az adott év december 31. napjáig kell számítani.

4.2. A járulékok megfizetése alól történő mentesülés

Az előző pontokban ismertetett járulékalap alapulvételével az egyéni vállalkozó nem köteles társadalombiztosítási járulékot, nyugdíjjárulékot (tagdíjat), valamint egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot fizetni arra az időtartamra, melynek tartama alatt:

- táppénzben, baleseti táppénzben, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban részesül (kivéve, ha a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az ápolási díj folyósításának tartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja),
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- fogvatartott,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát, egyéni vállalkozói tevékenységét szünetelteti⁴⁰,
- a 3.1.2 pont szerinti ún. másodfoglalkozású egyéni vállalkozó, ha keresőképtelen.

A megállapított járulékfizetési felső határt csökkenteni kell az említett időszak naptári napjainak száma és a napi járulékfizetési felső határ összegének szorzatával. Amennyiben a járulékfizetési kötelezettség alóli mentesítés időtartama nem éri el a naptári hónap teljes tartamát, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál egy-egy naptári napra a járulékalap harmincad részét kell alapul venni. Ezt a gyakorlatot kell alkalmazni abban az esetben is, ha a vállalkozás év közben kezdődött vagy szűnt meg.

Az egyéni vállalkozó járulékfizetési alsó határának kiszámításánál havonta meg kell állapítani, hogy a tárgyév során elszámolt vállalkozói kivét eléri vagy meghaladja a tárgyév január hónapjától, illetőleg a vállalkozói tevékenység kezdetétől a tárgyhónapig számított tevékenységre jellemző kereset (bejelentés esetén a minimálbér) összegét. Ha a vállalkozói kivét összege kevesebb a tevékenységre jellemző keresetnél, illetve a minimálbér alapján számított összegnél, a járulékot a különbözet után is meg kell fizetni.

⁴⁰ Abban az esetben, ha az egyéni vállalkozói tevékenységét szüneteltető egyéni vállalkozó egyéb jogcímen nem jogosult az egészségügyi szolgáltatást igénybe venni, a Tbj. 39. § (2) bekezdésében foglaltak alapján magánszemélyként egészségügyi szolgáltatási járulék fizetésére köteles.

4.3. A tevékenységet kezdő egyéni vállalkozó járulékfizetésének alapja

A kezdő egyéni vállalkozó a kezdés évében a társadalombiztosítási, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a minimálbér összege után fizeti meg. Ha a tárgy hónapban a kezdő egyéni vállalkozó vállalkozói kivétje vagy átalányban megállapított jövedelme meghaladja a minimálbért, akkor a járulékbevallásában nyilatkozhat arról, hogy a járulékokat (tagdíjat) a kivét, illetőleg az átalányban megállapított jövedelem alapulvételével fizeti meg.

Az előző rendelkezések nem alkalmazhatók arra az egyéni vállalkozóra, aki egyidejűleg munkaviszonyban áll, és foglalkoztatása eléri a heti 36 órát, illetőleg arra, aki közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytat. Esetükben a járulék alapja a tényleges vállalkozói kivét, illetőleg az átalányban megállapított jövedelem.

4.4. Járulékfizetés több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony esetén

4.4.1 Abban az esetben, ha az - átalányadózonak nem minősülő – egyéni vállalkozó legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban is áll, a társadalombiztosítási járulékot, a 4 százalékos mértékű természetbeni egészségbiztosítási járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot⁴¹ (tagdíjat) a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után fizeti meg.

4.4.2 Az az egyéni vállalkozó, aki közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytat tanulmányokat, a társadalombiztosítási járulékot, a 4 százalékos mértékű természetbeni és a 2 százalékos mértékű pénzügyi egészségbiztosítási járulékot, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után fizeti meg.

4.4.3 Annak az egyéni vállalkozónak, aki egyidejűleg társas vállalkozóként is biztosított, a járulékfizetési kötelezettsége egyéni vállalkozóként az általános 4.1. pontban ismertetett szabályok szerint áll fenn, de a társas vállalkozásnál fennálló járulékfizetési kötelezettség alapja a ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem lesz.

Az egyéni vállalkozó ugyanakkor a társas vállalkozás részére a tárgyév január 31-éig tett nyilatkozata alapján évenként az adóév egészére választhatja, hogy a tevékenységére jellemző kereset, illetőleg – a bevallásban tett bejelentés esetén – legalább a minimálbér után történő járulékfizetési kötelezettséget társas vállalkozóként teljesíti. E választása alapján az egyéni vállalkozásában a tényleges járulékalap után kell a járulékokat megfizetni.⁴²

⁴¹ A nyugdíjjárulékot legfeljebb a járulékfizetési felső határig kell megfizetni.

⁴² Tbj. 31. § (5)-(6) bekezdés.

4.5 A kiegészítő tevékenységet folytatók járulékfizetése

A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó 4950 Ft (napi 165 Ft) összegű egészségügyi szolgáltatási járulékot és 9,5 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot fizet⁴³. A nyugdíjjárulék alapja az e tevékenységből származó vállalkozói kivét, átalányadózó esetén az átalányban megállapított jövedelem.

Több jogviszony egyidejű fennállása esetén az egészségügyi szolgáltatási járulékot csak egy jogviszonyban kell megfizetni.

Ha az egyéni vállalkozó egyidejűleg társas vállalkozó is, az egészségügyi szolgáltatási járulékot egyéni vállalkozóként kell megfizetnie.

Ugyanakkor az egyéni vállalkozó a tárgyév január 31-éig a társas vállalkozásnak tett nyilatkozata alapján az adóév egészére választhatja, hogy az egészségügyi szolgáltatási járulékot a társas vállalkozás - több társas vállalkozásban fennálló tagsági jogviszony esetén a választása szerinti vállalkozás - fizeti meg utána.

Nem kell megfizetni az egészségügyi szolgáltatási járulékot arra az időtartamra, amely alatt a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó:

- keresőképtelen,
- fogvatartott,
- gyermekgondozási segélyben részesül, vagy
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként kamarai tagságát szünetelteti
- egyéni vállalkozói tevékenysége szünetel.

5. A járulékok megfizetése⁴⁴

A biztosított egyéni vállalkozó havonta, a tárgyhónapot követő hó 12-éig köteles a társadalombiztosítási, az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci, valamint a nyugdíjjárulékot (tagdíjat) megfizetni.

A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozó az egészségügyi szolgáltatási járulékot és a nyugdíjjárulékot negyedévente, a negyedévet követő hónap 12-éig fizeti meg.

Az Art. alkalmazásában az egyéni vállalkozó magánszemélynek minősül, ezért saját járulékait forintra kerekítve fizeti meg. A Nyugdíjbiztosítási Alap számlájára kell befizetni a 24 százalékos nyugdíjbiztosítási járulékot, és a 9,5 százalékos – magánnyugdíj-pénztár tag esetén 1,5 százalékos – nyugdíjjárulékot. A 3, és a 7,5 százalékos mértékű egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulékot az **Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék beszédési számla** javára kell megfizetni.

Fontos!

⁴³ A nyugdíjjárulékot legfeljebb a járulékfizetési felső határig kell megfizetni.

⁴⁴ Az Art. 2. számú mellékletében, valamint az Eva tv.-ben meghatározottak szerint.

Abban az esetben is az **Egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék** javára kell teljesíteni a befizetést, ha valamely, a jogszabályban meghatározott ok miatt az egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék részét képező 2 százalékos mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, és/vagy az 1,5 százalékos mértékű munkaerő-piaci járulékot nem kell megfizetni.

Az egészségügyi szolgáltatási járulékot változatlanul az Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek beszédési számla javára kell befizetni.

A befizetés az alábbi számlaszámokra történik:

- 1003200006057749 APEH Egészségbiztosítási és Munkaerő-piaci járulék beszédési számla,

- 10032000-06056236 – APEH Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető bevételek beszédési számla,

- 10032000-06056229 – APEH Egészségbiztosítási Alapot megillető bevételek beszédési számla.

A tagdíjat arra az állami adóhatóság által a Magyar Államkincstárnál magánnyugdíj-pénztáraként megnyitott számlára kell megfizetni, amelynek az egyéni vállalkozó a tagja.⁴⁵

6. A járulékok bevallása

Az egyéni vállalkozó a járulékbevallási kötelezettséget az Art.-ban meghatározottak szerint a tárgy hónapot követő hónap 12-éig az '58-as számú bevallás benyújtásával köteles teljesíteni.

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az adóhatóság által rendszeresített „NY” jelű elektronikus úrlapon nyilatkozik, hogy a bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett. E rendelkezés nem alkalmazható a soron kívüli bevallási kötelezettség esetén, továbbá a tevékenységet lezáró adóbevallásra.

Soron kívül kell kitölteni a bevallást⁴⁶ az egyéni vállalkozónak a bevallással még le nem fedett időszakról, ha:

- tevékenységét megszünteti,
- ha a tevékenység folytatására való jogosultsága megszűnik
- a tevékenység folytatására való jogosultsága szünetel
- ha az ügyvéd és a szabadalmi ügyvivő tevékenységét, illetőleg a közjegyző közjegyzői szolgálatát szünetelteti.

⁴⁵ A számlaszámokat az APEH hivatalos lapjában, az Adó és Ellenőrzési Értesítőben is közzéteszi, továbbá azok megtalálhatók az APEH honlapján is, a [Számlaszámok](#) címszó alatt.

⁴⁶ Art. 33. § (3)-(5) bekezdés.

A kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozónak a saját személyére vonatkozó járulékait évente egyszer - az adóévet követő év február 25-éig - az '53-as számú nyomtatványon kell bevallania.

A foglalkoztatónak minősülő egyéni vállalkozónak az általa foglalkoztatott biztosítottak adó, járulék és egyéb adataira vonatkozó bevallását a '08-as számú elektronikus űrlapon kell teljesítenie.

7. Bejelentési és nyilvántartási kötelezettség

Az egyéni vállalkozó köteles a jogszabályban meghatározott nyilvántartás vezetésére, és bevallásában adatszolgáltatás teljesítésére⁴⁷.

A kiegészítő tevékenységet folytatónak nem minősülő egyéni vállalkozó adóazonosító számának, székhelyének közlésével - az illetékes elsőfokú állami adóhatóságnak elektronikus úton vagy az erre a célra rendszeresített nyomtatványon biztosítottként köteles bejelenteni⁴⁸:

- személyi adatait (neve, születési neve, anyja születési neve, születési helye és ideje)
- állampolgárságát, adóazonosító jelét,
- a biztosítási jogviszonyának kezdetét, kódját,
- a biztosítási jogviszonyának megszűnését, és a biztosítás szünetelésének időtartamát,
- magán-nyugdíjpénztári tagság esetén az érintett pénztár nevét, azonosítóját.

A bejelentést a 10T1041 számú adatlapon

a) a biztosítás kezdetére vonatkozóan a biztosítási jogviszony első napját megelőző napon,

b) a jogviszony megszűnését, a szünetelés kezdetét és befejezését követő 8 napon belül kell teljesíteni.

A bejelentett adatokban bekövetkezett változásról⁴⁹ a változást követő 15 napon belül értesíteni kell az adóhatóságot.

A biztosítási jogviszonnyal nem összefüggő egyéb bejelentési kötelezettségekkel kapcsolatos tudnivalókat az 1. számú információs füzet tartalmazza.

⁴⁷ Tbj. 44. § (1), illetve a Tbj. 46. § (2) bekezdéseiben foglaltak szerint.

⁴⁸ Art. 16. § (4) bekezdése szerint.

⁴⁹ Az Art. 23. § (1) bekezdése értelmében.

III. Az egyéni vállalkozók egészségügyi hozzájárulás kötelezettsége

A külön törvényben meghatározott egészségügyi szolgáltatások finanszírozásához szükséges források kiegészítése érdekében egészségügyi hozzájárulást kell fizetni. Az egészségügyi hozzájárulás százalékosan meghatározott, adó jellegű fizetési kötelezettség, melyet az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Eho tv.) alapján kell megfizetni.

A Községi rendelet hatálya alá tartozó, másik tagállamban biztosított személy jövedelme után nem kell egészségügyi hozzájárulást fizetni. Az egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség alóli mentességet a természetes személy az illetékes külföldi hatóság által kiállított, a másik tagállamban fennálló biztosítást tanúsító igazolással igazolja.⁵⁰

1. A vállalkozói kivét és a kivétkiegészítés együttes összege után fizetendő egészségügyi hozzájárulás⁵¹

Az egyéni vállalkozó 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetésére köteles a vállalkozói kivét és a kivétkiegészítés⁵² együttes összegének, de legfeljebb a vállalkozóra irányadó, Tbj.-ben meghatározott tevékenységre jellemző kereset tárgyévi összegének a vállalkozói jogviszonyra tekintettel a tárgyévre bevallott nyugdíjjárulék alapját meghaladó része után. Ezt a szabályt nem kell alkalmazni, ha az egyéni vállalkozó az Ekho. tv.⁵³ szerinti kötelezettséget teljesít.

2. 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás-fizetési kötelezettség

Az adóévben megszerzett 25 százalékos adóterhet viselő vállalkozói osztalékalap után az egyéni vállalkozó a hozzájárulás-fizetési felső határ figyelembevételével 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást köteles fizetni.

A hozzájárulás-fizetési felső határ 450 000 forint, amelynek számításánál a biztosítási jogviszonyában megfizetett 4 százalék természetbeni és 2 százalék pénzbeli egészségbiztosítási járulékot, az Ekho. tv. alapján megfizetett egészségbiztosítási járulékot, kiegészítő tevékenységet folytató egyéni vállalkozóként megfizetett egészségügyi szolgáltatási járulékot, valamint az

⁵⁰ A Közösségen belül a más tagállami biztosítást igazolására az E101, illetve E102 jelű nyomtatvány ok használatosak.

⁵¹ Eho. tv. 3. § (1) bekezdés ab) pont.

⁵² Az szja-törvény alapján megállapított.

⁵³ Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény.

egyéb jogcímeken megfizetett 14 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás együttes összegét kell számításba venni.

Az egyéni vállalkozó a vállalkozói osztalékalap után fizetendő egészségügyi hozzájárulást a tárgyévre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallásában vallja be és a bevallás benyújtására előírt határidő lejártáig fizeti meg.

A százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást az APEH Egészségügyi hozzájárulás beszedési számla 10031000-06056212 javára kell befizetni.

Amennyiben a tájékoztató elolvasása után kérdései merülnének fel, ügyfélszolgálatunk munkatársaihoz bátran forduljon, ahol konkrét kérdésére szakszerű tájékoztatást kap.

IV. Általános forgalmi adó

Az áfatörvény alapján⁵⁴ az adóalany az a jogképes személy, aki/amely saját nevében üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres bevételszerző tevékenységet végez. Minthogy az egyéni vállalkozói tevékenység az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény szerint üzletszerű gazdasági tevékenység, az egyéni vállalkozó az áfatörvény hatálya alá tartozó adóalany (feltéve, hogy nem választott eva törvény szerinti alanyiságot). Az általános forgalmi adóval kapcsolatos tudnivalókat a **14. számú**, tevékenységet kezdő adóalany általános forgalmi adó kötelezettségének alapvető szabályait tartalmazó **tájékoztató tartalmazza**.

Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal

⁵⁴ Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi XXVIII. törvény (továbbiakban: áfatörvény)